

Utfärdad av
Flygplatschef SÅT/RÅD:

Henrik Wiklund

Fastställd av
C F 7:

Michael Cherinet

Giltig från
2016-01-01

Utgåva
1

Registrerings nummer
F 7 VHL
Ubilaga 3.2.2.35

Befarat läckage av Hydrazin.

1 ALLMÄNT	1
1.1 BAKGRUND	1
2 FÖRBEREDANDE ÅTGÄRDER INFÖR BASERING MED F 16 FLYGPLAN	2
3 ÅTGÄRDER VID BEFARAT HYDRAZINLÄCKAGE	2
3.1 AKUTA ÅTGÄRDER	2
3.2 ÅTGÄRDER VID SPILL OCH SANERING	3
3.3 AVSLUTANDE ÅTGÄRDER	3
4 UPPSTÄLLNING AV FLYGPLAN I HANGAR	3
5 ÖVRIGA ÅTGÄRDER	4
6 HÄNVISNINGAR	4
7 BILAGA	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

1 Allmänt

Texten i denna rutinbeskrivning är i huvudsak hämtad från: *OSM (Ordnings och skyddsföreskrifter för flygmaterieltjänsten) kapitel 2 allmänna skyddsinstruktioner poserna 2485-2489 och FTK skrivelse "Verksamhet Flygplatsinformation" 02 810:70758 daterad 2002-05-16* men anpassad för tjänsten vid Skaraborgs Flygflottilj F7 Såtenäs.

1.1 Bakgrund

Det amerikanskstillverkade flygplanet F-16 som även används av till exempel Norska och Danska flygvapnen innehåller drivmedlet Hydrazin (25 dm³). Drivmedlet används för drift av nödkraftgenerator EPU (Emergency Power Unit), vilken återfinns på höger sida framför vingen.

Hydrazin är en flyktig, färglös vätska med stickande lukt som påminner om ammoniak. Ångor av ämnet kan bilda explosiva blandningar med luft. Vattenlösningar innehållande höga halter av ämnet kan självantända i rumstemperatur vid kontakt med bland annat metalloxyd och porösa material.

Hydrazin medför allvarliga hälsorisker vilket måste beaktas vid eventuella incidenter när flygplan av typen F16 landar i Sverige.

Utfärdad av
Flygplatschef SÅT/RÅD:

Henrik Wiklund

Fastställd av
C F 7:

Michael Cherinet

Giltig från
2016-01-01

Utgåva
1

Registrerings nummer
F 7 VHL
Ubilaga 3.2.2.35

2 Förberedande åtgärder inför basering med F 16 flygplan

Inför basering eller landning med F16 flygplan vid Såtenäs flygplats ska följande förberedande åtgärder vidtas:

- Repetitionsutbildning för insats vid Hydrazinläckage ska genomföras.
- Säkerhetsdatablad på svenska ska finnas omedelbart tillgängligt för räddningsstyrkan. Kemikontorets skyddsblad Nr 81 kan användas. (Se bilaga)
- Motgift (pyridoxin) ska beställas och finnas tillgängligt i tillräcklig mängd vid företagshälsovården och beredskap för att ge detta ska finnas.
- Räddningsstyrkan eller annan personal som hanterar Hydrazin ska ha tillgång till tät skyddsklädsel.
- Säkringspinne för säkring av EPU ska finnas tillgänglig. Säkringspinne följer med i F16 flygplan och är placerad i höger landställsrum bakom luftintaget.
- Lämpliga medel för sanering ska finnas tillgängliga för räddningsstyrkan. (se Kapitel 3.2)
- Uppställningsplats som ska användas för Såtenäs flygplats är Platta 9 (Motorkörningsplattan), beakta vindriktningen. (Se Kapitel 3.1). Insatsledare kan bestämma att alternativ uppställningsplats ska användas, om det på grund av rådande vindriktningar är olämpligt ur säkerhetssynpunkt att använda platta 9.

3 Åtgärder vid befarat Hydrazinläckage

3.1 Akuta åtgärder

- Pilot i F16 flygplan ska vara informerad om att omedelbart rapportera befarat läckage till ATS och följa de instruktioner som gäller för flygplanstypen.
- ATS larmar räddningsstyrkan och informerar insatsledaren.
- Flygplanet dirigeras av ATS till anvisad plats, Platta 9 (Motorkörningsplattan) Se karta 1. Alternativ uppställningsplats på bana Sigurd kan efter samråd med insatsledare bli aktuell om vindriktningar gör det olämpligt att använda platta 9.
- Endast personal i räddningsstyrkan med rätt skyddsutrustning får vistas inom riskområdet med en radie av 150 meter räknat från centrum av platta 9.

Utfärdad av
Flygplatschef SÅT/RÅD:

Henrik Wiklund

Fastställd av
C F 7:

Michael Cherinet

Giltig från
2016-01-01

Utgåva
1

Registrerings nummer
F 7 VHL
Ubilaga 3.2.2.35

Karta 1. Uppställningsplats och riskområde vid befarat Hydrazinläckage från F16 flygplan.

3.2 Åtgärder vid spill och sanering

- Förhindra utsläpp till avlopp och miljö.

3.3 Avslutande åtgärder

- Kontaminerat flygplan får inte flyttas till annan uppställningsplats eller hangar innan det är säkerställt att inga spår av Hydrazin finns kvar på flygmaskinen.
- Uppsamlad Hydrazin ska hanteras som farligt avfall och omedelbart skickas för destruktion, kontakt ska tas med FmLog SeS för instruktioner om hur detta ska ske.

4 Uppställning av flygplan i hangar

- Flygplan som innehåller Hydrazin får inte ställas upp i hangar om inte tillgång till indikeringsutrustning finns på plats. Indikeringsutrustning ska normalt medföras av gästande nation.

Utfärdad av
Flygplatschef SÅT/RÅD:

Henrik Wiklund

Fastställd av
C F 7:

Michael Cherinet

Giltig från
2016-01-01

Utgåva
1

Registrerings nummer
F 7 VHL
Ubilaga 3.2.2.35

-
- Kontakt ska tas med FortV innan flygplan hangareras för att eventuellt stänga ventilation, täcka brunnar m.fl. åtgärder för att förhindra skador på system och byggnad vid eventuellt läckage.

5 Övriga åtgärder

Hydrazin får inte hanteras utan tillstånd av Arbetsmiljöverket enligt AFS 2011:19 § 47. Avsteg från detta gäller enligt Arbetsmiljöverket då det gäller gästande utländska flygplan, detta enligt Arbetsmiljöverkets svar via E-Post till FMV, FMV Dnr: FMV 14FMV2550-1.

Svensk personal får endast hantera detta ämne vid en nödsituation om sanering av läckande flygmaskin måste ske vid svensk flygplats.

6 Hänvisningar

- *OSM Kapitel 2 (pos.2485-2489)*
- *FTK skrivelse "Verksamhet Flygplatsinformation" 02 810:70758 daterad 2002-05-16*
- *AFS 2005:17*
- *AFS 2011:18*
- *AFS 2011:19*
- *TO AF ALLM 900-000009*
- Kemikontorets skyddsblad Nr 81.(Se bilaga)